

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА

БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2,3}, НОЕМВРИ 2011 ГОДИНА

През ноември 2011 г. **общият показател на бизнес климата**⁴ отново бележи намаление (с 2.1 пункта) спрямо нивото си от предходния месец (фиг. 1). Единствено в търговията на дребно бизнес климатът има известно подобрение, докато в промишлеността, строителството и услугите стопанската конюнктура се влошава.

Промисленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността” намалява с 4.2 пункта в сравнение с октомври (фиг. 2) поради намалените очаквания за развитието на бизнеса през следващите месеци. Прогнозите през ноември за бизнес състоянието на предприятията и производствената активност са по-резервирани в сравнение с месец по-рано (фиг. 3). По отношение на настоящата производствена активност балансовият показател показва симптоми на влошаване, като за последните три месеца пада с 10.0 пункта (фиг. 4). Анкетата отчита и известно влошаване на осигуреността на производството с поръчки от чужбина. Засилва се несигурността в икономическата среда, като през ноември 58.7% от предприятията са я посочили като проблем (фиг. 5).

Все още преобладаващите очаквания на промишлените предприемачи относно продажните цени в сектора са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца (фиг. 6).

Строителство. През ноември 2011 г. съставният показател „бизнес климат в строителството” бележи ново намаление от 2.5 пункта (фиг. 7) поради засилващия се песимизъм в очакванията на строителните предприемачи относно бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца (фиг. 8). Прогнозите, свързани със строителната дейност, са също по-неблагоприятни (балансиовата стойност на показателя пада с 9.1 пункта) (фиг. 9). Същевременно се предвижда и по-нататъшно съкращаване на персонала през следващите месеци (фиг. 10).

През ноември анкетата отчита намалена строителна активност и по-малко поръчки в сравнение с предходния месец (фиг. 11). Основният фактор, затрудняващ дейността в отрасъла, остава несигурната икономическа среда, чието негативно влияние нараства и през последния месец достига максималната си стойност (81.7%) от началото на провеждането на наблюдението

¹ От юли 2010 г. НСИ започва публикуването на данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

² От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

³ Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение”, „без промяна”, „намаление” или „над нормално”, „нормално”, „под нормално”. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат”** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

⁴ Общият показател на бизнес климата е претеглена средна аритметична на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

в строителството. Същевременно последната анкета отчита засилване на отрицателното въздействие и на втория по тежест фактор - „финансови проблеми” (фиг. 12).

Относно продажните цени в сектора очакванията на строителните предприемачи са в посока на намаление през следващите три месеца (фиг. 13).

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно” през ноември отчита увеличение от 2.5 пункта и надхвърля нивото на дългосрочната си средна стойност с 2.8 пункта (фиг. 14). Същевременно през последния месец анкетата регистрира известно намаление с 6.4 пункта на отрицателното влияние на основния фактор, затрудняващ бизнеса в отрасъла, а именно - несигурната икономическа среда, но за сметка на това се увеличават финансовите проблеми на предприятията (фиг. 15). В сравнение с месец назад очакванията на търговците по отношение на обема на продажбите и поръчките към доставчиците през следващите три месеца, макар и благоприятни, са по-резервирани (фиг. 16).

По отношение на цените на дребно няма очаквания за повишение през следващите три месеца (фиг. 17).

Услуги⁵. През ноември съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите” намалява с 2.3 пункта в сравнение с октомври (фиг. 18). През последните месеци оценките и очакванията на мениджърите както за бизнес състоянието на предприятията, така и за търсенето на услуги стават все по-резервирани (фиг. 19), а по отношение на персонала прогнозите са песимистични - предприятията предвиждат съкращения през следващите месеци (фиг. 20).

Несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша продължават да са най-сериозните фактори, затрудняващи дейността на предприятията от сектора на услугите (фиг. 21).

По мнение на мениджърите през следващите три месеца не се очаква повишение на продажните цени.

⁵ Без търговия.

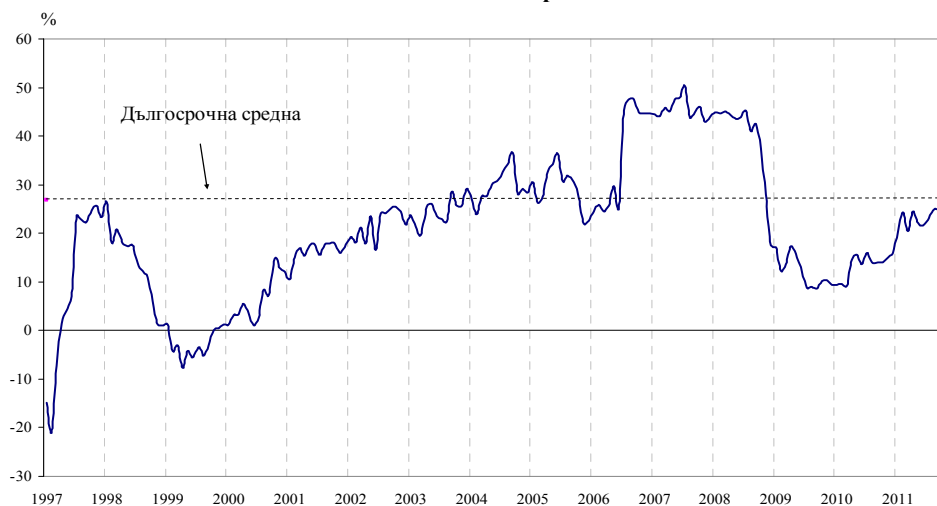

ПРИЛОЖЕНИЕ

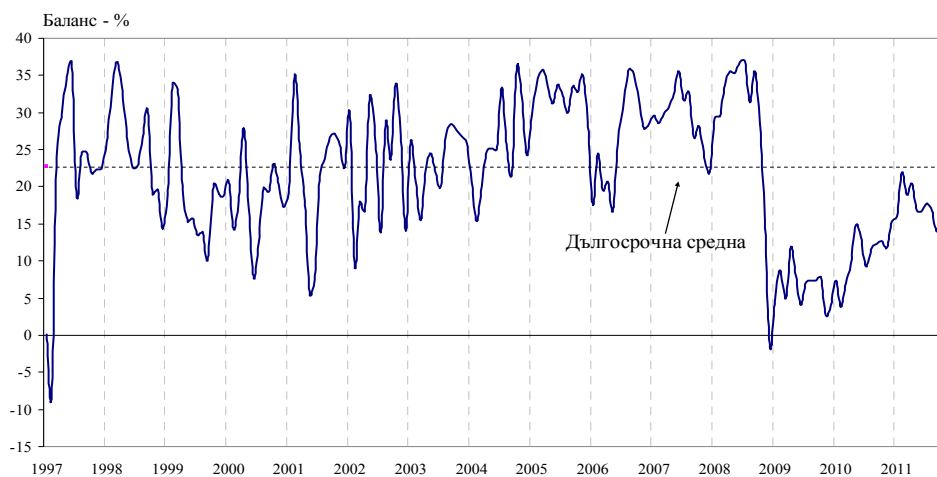
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

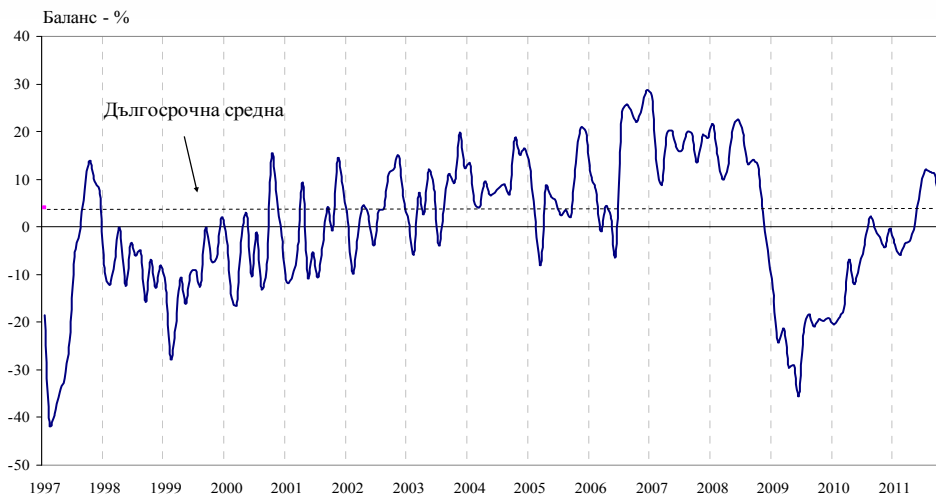

Фиг. 3. Очаквана производствена активност в промишлеността през следващите три месеца

Фиг. 4. Настояща производствена активност в промишлеността

Фиг. 5. Затруднения с несигурната икономическа среда (Относителен дял от предприятията)

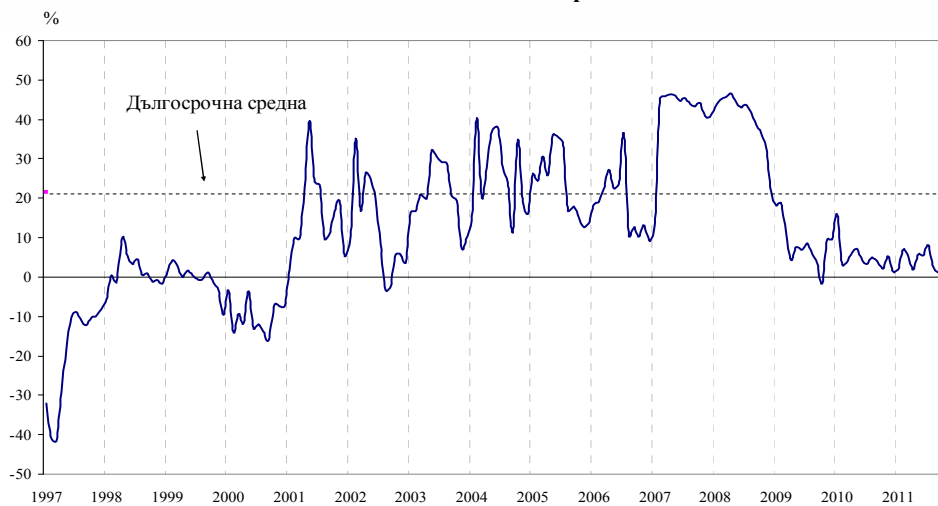

Фиг. 6. Очаквания за продажните цени в промишлеността през следващите три месеца

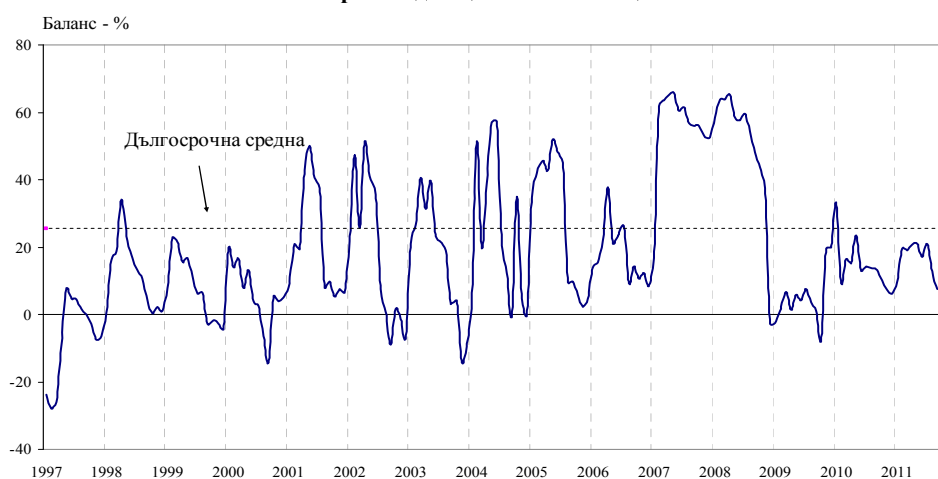

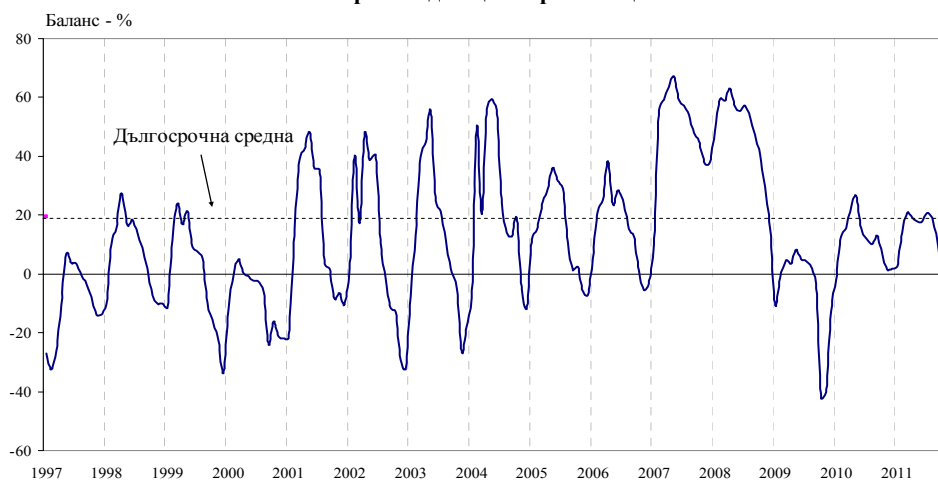
Фиг. 7. Бизнес климат в строителството

Фиг. 8. Очаквано бизнес състояние в строителството през следващите шест месеца

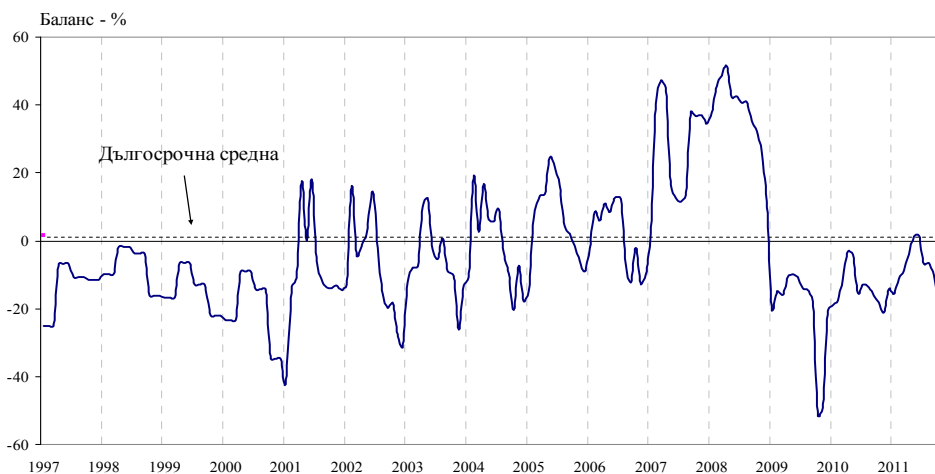

Фиг. 9. Очаквана строителна активност през следващите три месеца

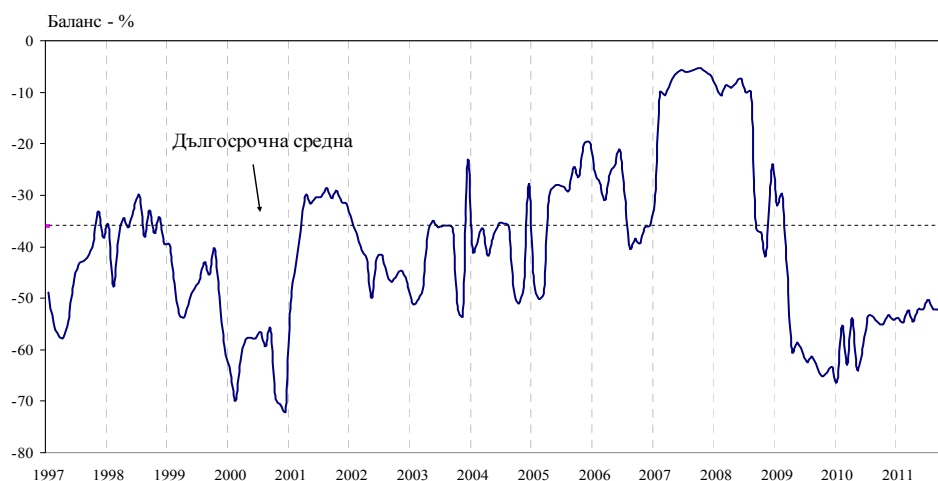

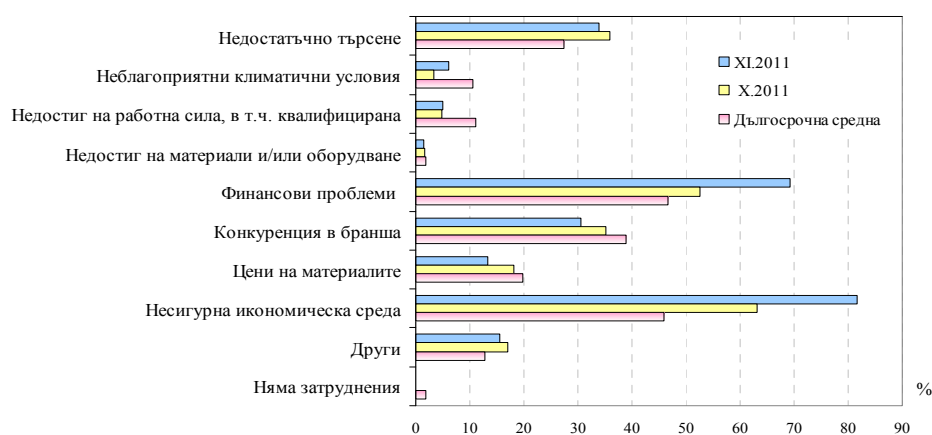
Фиг. 10. Очаквания за заетите в строителството през следващите три месеца

Фиг. 11. Осигуреност на производството с поръчки в строителството

Фиг. 12. Затруднения в строителната дейност (Относителен дял от предприятията)

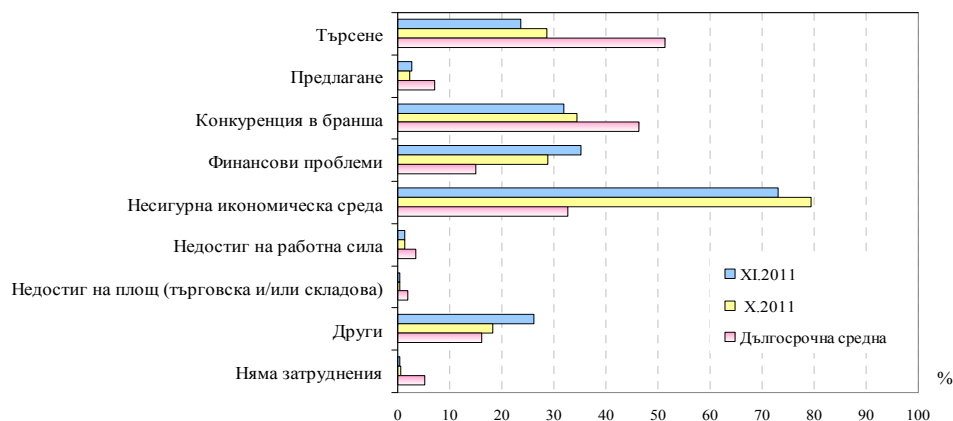
Фиг. 13. Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца

Фиг. 14. Бизнес климат в търговията на дребно

Фиг. 15. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 16. Очаквания за поръчките към доставчиците в търговията на дребно през следващите три месеца

Фиг. 17. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

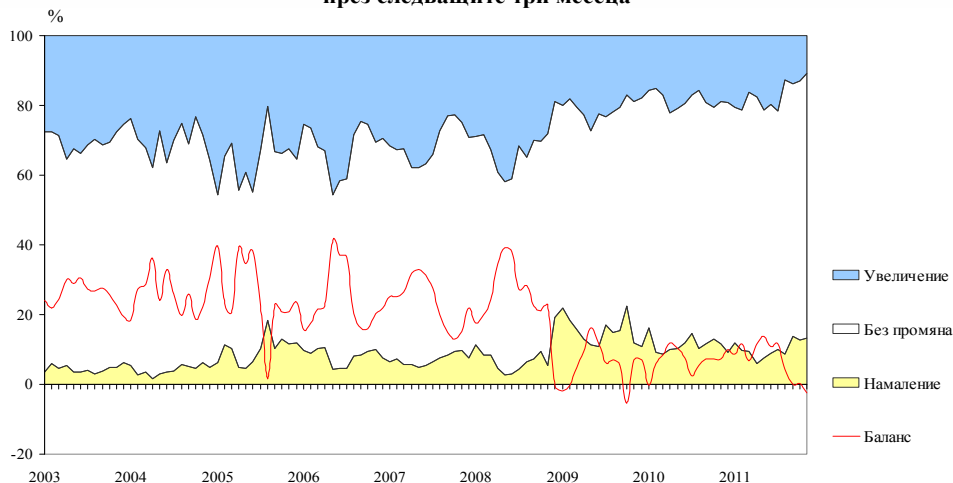

Фиг. 18. Бизнес климат в сектора на услугите

Фиг. 19. Очаквано търсене в сектора на услугите през следващите три месеца

Фиг. 20. Очаквания за заетите в сектора на услугите през следващите три месеца

Фиг. 21. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите (Относителен дял от предприятията)

